

Хараат бус аудиторын дүгнэлт

“Чингис хаан банк” ХХК-ийн хувьцаа эзэмшигчдэд:

Зөрчилгүй дүгнэлт

Бид “Чингис хаан банк” ХХК (цаашид “банк” гэх)-ийн 2016 оны 12 дугаар сарын 31-нээрх Тусдаа санхүүгийн байдлын тайлан, уг өдрөөр дуусгавар болсон жилийн тусдаа орлогын дэлгэрэнгүй тайлан, тусдаа өмчийн өөрчлөлтийн тайлан, тусдаа мөнгөн гүйлгээний тайлан болон нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлогын хураангуй, бусад тайлбар тодруулгуудаас бүрдсэн санхүүгийн тайлан (цаашид “санхүүгийн тайлан” гэх)-д аудит хийлээ.

Бидний дүгнэлтээр “Чингис хаан банк” ХХК-ийн 2016 оны 12 дугаар сарын 31-нээрх санхүүгийн байдал ба уг өдрөөр дуусгавар болсон жилийн санхүүгийн үр дүн ба мөнгөн гүйлгээ нь бүх материаллаг зүйлсийн хувьд Санхүүгийн тайлагналын олон улсын стандартад нийцүүлэн Монголбанкны Ерөнхийлөгч, Сангийн Сайдын хамтарсан тушаалаар батлагдсан заавар, журмын дагуу үнэн зөв, бодитой илэрхийлэгдсэн байна.

Зөрчилгүй дүгнэлтийн үндэслэл

Бид энэхүү аудитын ажлыг Аудитын олон улсын стандарт (АОУС)-уудын дагуу хийж, гүйцэтгэв. Уг стандартуудын дагуу хүлээсэн үүрэг хариуцлагаа энэ тайлангийнхаа *Санхүүгийн тайлангийн аудитад хүлээх аудиторын үүрэг хариуцлага* гэсэн хэсэгт харуулав. Бид Нягтлан бодогчдын ёс зүйн Олон улсын стандартын зөвлөлийн Мэргэжлийн нягтлан бодогчдын ёс зүйн дүрэм болон Монгол улсын мэргэшсэн нягтлан бодогчдын ёс зүйн дүрмийн санхүүгийн тайлангийн аудиттай холбоотой ёс зүйн зохих шаардлагуудын дагуу тус Банкнаас хараат бус бөгөөд эдгээр ёс зүйн шаардлагуудад нийцүүлэн бусад ёс зүйн үүрэг хариуцлагаа бүрэн биелүүлсэн болно. Олж авсан аудитын баримт нотолгоо нь бидний гаргасан дүгнэлтийн үндэслэл болоход хангалттай, тохиромжтой гэж итгэж байна.

Онцлох асуудал

Аудитын онцлох асуудлууд гэдэг нь аудиторын мэргэжлийн шийдлийн хүрээнд тайлант үеийн санхүүгийн тайланд үлэмж нөлөө үзүүлэх асуудлууд байдаг ба эдгээр асуудлуудыг санхүүгийн тайлангийн аудитын агуулгын хүрээнд бүхэлд нь болон аудиторын дүгнэлт гаргахад авч үзсэн бөгөөд эдгээр асуудлуудын улмаас бид дүгнэлтээ хязгаарлаагүй болно. 2016 оны 12 дугаар сарын 31-нээр дуусгавар болсон санхүүгийн тайлангийн аудиттай холбоотой онцлох асуудлын дэлгэрэнгүйг тодруулга 34-д харуулав.

Тасралтгүй үйл ажиллагаа

Бид банкны үйл ажиллагаагаа хэвийн үргэлжлүүлэх чадамжтай холбоотой тодорхой бус байдлын талаар энэхүү тайлангийн тодруулга 33-д дурьдсан.

Бусад асуудал

Банкны Гүйцэтгэх захирлын 2015 оны 11 дүгээр сарын 30-ны өдрийн 157 дугаар тушаалаар Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогыг шинэчлэн баталж, 2016 оны 1 дүгээр сарын 1-ний өдрөөс мөрдөхөөр заасан.

Банк нь 2016 оны 1 дүгээр сарын 1-нээс эхлэн Монголбанкны Ерөнхийлөгч, Сангийн Сайдын 2015 оны 2 дугаар сарын 6-ны өдрийн А35/20 дугаар хамтарсан тушаалаар шинэчлэн батлагдсан Нягтлан бодох бүртгэлийн багц материалын дагуу санхүүгийн тайлангаа бэлтгэсэн талаарх дэлгэрэнгүй тодруулгыг 36-д харуулсан.

Удирдлага болон Засаглах эрх мэдэл бүхий этгээдүүдийн Санхүүгийн тайланд хүлээх үүрэг хариуцлага

Банкны удирдлага эдгээр санхүүгийн тайлангуудыг Санхүүгийн тайлагналын олон улсын стандартад нийцүүлэн Монголбанкны Ерөнхийлөгч, Сангийн Сайдын хамтарсан тушаалаар батлагдсан заавар, журмын дагуу бэлтгэх, үнэн зөв толилуулах үүрэгтэй. Удирдлагын тодорхойлох энэхүү дотоод хяналт нь санхүүгийн тайланг аливаа алдаа эсвэл залилангийн улмаас үүсч болох материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай байдаг.

Удирдлага нь санхүүгийн тайланг бэлтгэхдээ Банкны үйл ажиллагааг зогсоох юмуу татан буулгахаар төлөвлөсөн эсвэл ингэхээс өөр бодит сонголт байхгүй байхаас бусад тохиолдолд санхүүгийн тайлангуудыг гаргахдаа тасралтгүй байх зарчмын дагуу үйл ажиллагаагаа зогсолтгүй явуулах Банкны чадамжийг үнэлэх, боломжтой бол тасралтгүй байх зарчимтай холбоотой асуудлуудыг тодруулах, нягтлан бодох бүртгэлийн тасралтгүй байх суурийг хэрэглэх үүрэг хариуцлагыг хүлээнэ.

Засаглах эрх мэдэл бүхий этгээдүүд нь Банкны санхүүгийн тайлагналын үйл явцад хяналт тавих үүрэг хариуцлагатай байна.

Санхүүгийн тайлагналын аудитад хүлээх аудиторын үүрэг хариуцлага

Залилан эсвэл алдаанаас үүссэн материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайланг нь бүхэлдээ анги эсэх талаарх ул үндэслэлтэй нотолгоо олж авах, дүгнэлт бүхий аудиторын тайлан гаргах нь бидний зорилго юм. Ул үндэслэлтэй нотолгоо гэдэг нь өндөр түвшний нотолгоо боловч АОУС-ын дагуу хийгдсэн аудитаар байгаа материаллаг буруу илэрхийллийг байнга илрүүлдэг гэсэн нотолгоо болохгүй. Буруу илэрхийлэх явдал нь залилан эсвэл алдаанаас үүсч болох ба хэрэв тэр нь дангаараа эсвэл нийтдээ санхүүгийн тайланд үндэслэн гаргасан хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх магадлалтай бол материаллагт тооцогддог.

АОУС-ын дагуух аудитын нэг хэсэг байдлаар бид мэргэжлийн шийдэл ашиглаж аудитын ажлын явцад мэргэжлийн үл итгэх хандлагыг баримтлан ажилладаг. Үүнд:

- Залилан эсвэл алдааны улмаас санхүүгийн тайлан материаллаг буруу илэрхийлэгдэх эрсдэлийг тодорхойлж, түүнийг үнэлэн уг эрсдэлд тохирохуйц аудитын горимыг боловсруулан хэрэгжүүлж өөрсдийн дүгнэлтийнхээ үндэслэл болохуйц хангалттай, тохиромжтой аудитын баримт нотолгоог олж авдаг. Залилангаас үүссэн материаллаг буруу илэрхийллийг илрүүлэхгүй байх эрсдэл нь алдаанаас үүссэн буруу илэрхийллийг илрүүлэхгүй байх эрсдэлээс харьцангуй их байдаг, учир нь залиланд хуйвалдаан, бичиг баримт хуурамчаар үйлдэх, санаатайгаар орхигдуулах, буруу илэрхийлэх болон дотоод хяналтыг орхигдуулах явдлууд багтсан байж болно.

- Банкны дотоод хяналтын үр ашигтай байдалд дүгнэлт өгөх зорилгоор буюу тухайн нөхцөл байдалд тохирохуйц аудитын горим боловсруулахын тулд аудитын ажилтай холбоотой дотоод хяналтын талаар ойлголт олж авдаг.
- Ашиглагдсан нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогуудын нийцэмжтэй байдал, нягтлан бодох бүртгэлийн тооцооллын ул үндэслэл, удирдлагын гаргасан холбогдох тодруулгыг үнэлдэг.
- Нягтлан бодох бүртгэлийн тасралтгүй байх суурийг удирдлага зохистой хэрэглэсэн эсэх, мөн олж авсан аудитын баримт нотолгоонд үндэслэн Банкны тасралтгүй үйл ажиллагаагаа үргэлжлүүлэн явуулах чадамжид мэдэгдэхүйц эргэлзээ үүсгэхүйц үйл явдал, нөхцөл байдалтай холбоотой материаллаг тодорхой бус байдал оршин байгаа эсэхийг тодорхойлдог. Хэрэв материаллаг хэмжээний тодорхой бус байдал оршин байна гэж үзвэл аудиторын тайландаа санхүүгийн тайлангийн холбогдох тодруулгад анхаарал хандуулах эсвэл ийм тодруулга хийх нь хангалтгүй бол дүгнэлтээ өөрчлөх шаардлагатай болдог. Аудиторын тайлан гарах өдөр хүртэлх олж авсан аудитын баримт нотолгоондоо үндэслэн бид дүгнэлтээ гаргадаг. Гэхдээ ирээдүйн үйл явдал, эсвэл нөхцөл байдал Банк тасралтгүй байх зарчмын дагуу үйл ажиллагаагаа үргэлжлүүлэн явуулах боломжгүй болгоход хүргэж болно.
- Тодруулгыг багтаагаад санхүүгийн тайлангийн ерөнхий толилуулга, бүтэц, агуулгыг үнэлж санхүүгийн тайланд үнэн зөв толилуулгын шаардлагыг хангахуйц байдлаар гол гол ажил гүйлгээ, үйл явдлуудыг илэрхийлсэн эсэхийг тодорхойлдог.

Бид бусад асуудлуудын дундаас аудитын ажлын төлөвлөсөн хамрах хүрээ, цаг хугацаа болон аудитын явцад тодорхойлсон дотоод хяналтын аливаа мэдэгдэхүйц доголдлыг багтаагаад аудитын илэрсэн томоохон асуудлуудаар засаглах эрх мэдэл бүхий этгээдүүдтэй харилцдаг.

Бид хараат бус байдлын талаар холбогдох ёс зүйн шаардлагуудад нийцсэн гэдгээ засаглах эрх мэдэл бүхий этгээдүүдэд мэдэгддэг ба мөн бид тэдгээр хүмүүстэй бүх харилцаа холбоо болон шаардлагатай гэж үзвэл холбогдох хамгаалалт зэрэг бидний хараат бус байдлын хүрээнд бодолцож үзвэл зохих асуудлуудаар харилцдаг.

Бусад хууль тогтоомж, зохицуулалтын шаардлагын талаарх тайлан

Банк нь өөрийн үйл ажиллагаанд учирч болзошгүй эрсдэлийг зохистой харьцааны шалгуур үзүүлэлтийн дагуу тооцохдоо Монголбанкны Ерөнхийлөгчийн 2010 оны 7 дугаар сарын 30-ны 460 тоот тушаалаар батлагдсан “Банкны үйл ажиллагааны зохистой харьцааны шалгуур үзүүлэлтийг тогтоох, түүнд хяналт тавих журам”-ыг мөрдөж байна.

Журамд заасны дагуу банк нь өөрийн хөрөнгийн хүрэлцээний үзүүлэлт, төлбөр түргэн гүйцэтгэх чадварын зохистой харьцаа, зээлийн төвлөрлийн эрсдэлийн зохистой харьцаа, гадаад валютын ханшийн эрсдэлийн зохистой харьцаа зэргийг хэрхэн хангаж байгааг энэхүү тайлангийн Тодруулга 32-д харуулсан.

Бусад

Банкны 2015 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болсон жилийн санхүүгийн тайлангийн аудитыг Нью Проспект Аудит ХХК гүйцэтгэж, уг тайланд 2016 оны 3 дугаар сарын 29-ний өдөр аудиторын зөрчилгүй дүгнэлт гаргасан болно. 2016 оны санхүүгийн тайлангийн зэрэгцүүлэх мэдээлэл нь уг зөрчилгүй дүгнэлт бүхий санхүүгийн тайланд үндэслэсэн.

Энэхүү Хараат бус аудиторын тайланг гаргахад оролцсон гэрээт ажлын Партнер нь Бөөхүүгийн Осоргарав болно.

ХҮНДЭТГЭСЭН,

В. ОСОРГАРАВ
УДИРДАХ ПАРТНЕР

Улаанбаатар хот, Монгол улс
2017 оны 3 дугаар сарын 29

Санхүүгийн байдлын тайлан

Мянган төгрөгөөр	Тодруулга	2016 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл	2015 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл
Хөрөнгө			
Эргэлтийн хөрөнгө			
Мөнгө ба түүнтэй адилтгах хөрөнгө	4	45,910,415	39,092,392
Банк, санхүүгийн байгууллагад байршуулсан хөрөнгө	5	15,481,849	12,846,459
Хөрөнгө оруулалт	6	44,263,890	11,653,563
Зээл	7	148,515,203	158,193,504
Бусад санхүүгийн хөрөнгө	8	323,281	92,193
Бусад санхүүгийн бус хөрөнгө	9	1,198,418	1,534,217
Үндсэн хөрөнгө	10	13,545,486	4,030,197
Биет бус хөрөнгө	11	188,925	194,593
Нийт хөрөнгө		269,427,467	227,637,118
Өр төлбөр ба эзэмшигчийн өмч			
Харилцах	12	56,729,394	38,833,005
Хадгаламж	12	49,857,014	49,236,108
Банк, санхүүгийн байгууллагаас татсан эх үүсвэр	13	89,083,412	49,710,162
Бусад эх үүсвэр	14	48,563,323	67,213,283
Бусад санхүүгийн өр төлбөр	15	921,052	576,316
Бусад санхүүгийн бус өр төлбөр	16	9,633	29,578
Нийт өр төлбөр		245,163,828	205,598,452
Эздийн өмч			
Хувь нийлүүлсэн хөрөнгө	17	39,373,246	39,373,246
Хуримтлагдсан ашиг	17	(15,109,607)	(17,334,580)
		24,263,639	22,038,666
Өр төлбөр ба эзэмшигчийн өмчийн дүн		269,427,467	227,637,118

Уг санхүүгийн тайланг 2017 оны 3 дугаар сарын 29-ний өдөр батлав:

С.Сандагдорж
Гүйцэтгэх захирлын үүрэг гүйцэтгэгч

Г.Батбаяр
Санхүү хариуцсан дэд захирал

Энэхүү санхүүгийн байдлын тайланг тодруулгуудын хамт унших бөгөөд 10-аас 51 дүгээр хуудсан дах санхүүгийн тайлангийн нэг хэсгийг бүрдүүлнэ.

Орлогын дэлгэрэнгүй тайлан

<i>Мянган төгрөгөөр</i>		2016 оны 12 сарын 31-нээр дуусвар болсон	2015 оны 12 сарын 31- нээр дуусвар болсон
	Тодруулга		
Хүүгийн орлого		22,815,061	22,964,240
Банк, санхүүгийн байгууллагад байршуулсан хөрөнгийн	18	948,311	-
Үнэт цаасны	18	2,781,222	2,515,526
Зээлийн	18	14,880,734	20,165,899
Бусад хүүгийн орлого	18	4,204,794	282,815
Хүүгийн зардал		16,275,430	12,867,911
Харилцахад төлсөн хүү	19	849,701	3,116,913
Хадгаламжинд төлсөн хүү	19	4,651,344	7,313,930
Зээлийн хүүгийн зардал	19	1,629,644	2,437,068
Үнэт цаасны хүүгийн зардал	19	2,211,688	-
Бусад хүүгийн зардал	19	6,933,053	-
Хүүгийн цэвэр орлого		6,539,631	10,096,329
Эрсдэлийн сангийн зардал		800,785	6,073,007
Үнэт цаасны	20	100,000	446,543
Зээлийн	20	700,785	5,626,464
Эрсдэлийн сангийн дараах цэвэр орлого		5,738,846	4,023,322
Бусад орлого		23,323,085	20,870,513
<i>Хүүгийн бус орлого</i>		23,114,806	16,360,758
Арилжааны орлого	21.1	1,666,594	2,317,163
Ханш, үнэлгээний тэгшитгэлийн орлого	21.2	18,509,415	12,454,397
Банкны бүтээгдэхүүнтэй холбоотой үйлчилгээний хураамж, шимтгэлийн орлого	21.3	2,938,528	1,343,015
Бусад хүүгийн бус орлого	21.4	269	246,183
<i>Бусад орлого, олз</i>	21.4	208,279	4,509,755
Бусад зардал		26,835,471	21,642,773
<i>Хүүгийн бус зардал</i>		26,566,020	21,518,192
Бусад эрсдэлийн сангийн зардал	20	346,414	91,926
Арилжааны зардал	21.1	1,094,645	1,729,666
Ханш, үнэлгээний тэгшитгэлийн зардал	21.2	17,953,698	12,002,916
Хураамж, шимтгэлийн зардал	21.3	176,439	128,843
Үйл ажиллагааны бусад зардал	22.1	6,994,824	7,564,841
<i>Бусад зардал, гарз</i>	22.2	269,451	124,581
Татварын өмнөх ашиг, алдагдал		2,226,460	3,251,062
Орлогын татварын зардал	23	1,487	46,226
Татварын дараах ашиг, алдагдал		2,224,973	3,204,836

Энэхүү орлогын дэлгэрэнгүй тайланг тодруулгуудын хамт унших бөгөөд 10-аас 51 дүгээр хуудсан дах санхүүгийн тайлангийн нэг хэсгийг бүрдүүлнэ.

Өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Мянган төгрөгөөр	Хувь нийлүүлсэн хөрөнгө	Хуримтлагдсан ашиг/(алдагдал)	Нийт
2015 оны 1-р сарын 1-ний байдлаар	39,373,246	(20,539,416)	18,833,830
Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлтийн алдаа	-	-	-
Залруулсан үлдэгдэл	39,373,246	(20,539,416)	18,833,830
Тайлант жилийн нийт дэлгэрэнгүй орлого	-	-	-
Тайлант үеийн цэвэр ашиг	-	3,204,836	3,204,836
2015 оны 12-р сарын 31-ний байдлаар	39,373,246	(17,334,580)	22,038,666
Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлтийн алдаа	-	-	-
Залруулсан үлдэгдэл	39,373,246	(17,334,580)	22,038,666
Ногдол ашиг	-	-	-
Тайлант үеийн цэвэр ашиг	-	2,224,973	2,224,973
2016 оны 12-р сарын 31-ний байдлаар	39,373,246	(15,109,607)	24,263,639

Энэхүү өмчийн өөрчлөлтийн тайланг тодруулгуудын хамт унших бөгөөд 10-аас 51 дүгээр хуудсан дах санхүүгийн тайлангийн нэг хэсгийг бүрдүүлнэ.

Мөнгөн гүйлгээний тайлан

Мянган төгрөгөөр	2016 оны 12 сарын 31- нээр дуусвар болсон	2015 оны 12 сарын 31-нээр дуусвар болсон
Үндсэн үйл ажиллагааны мөнгөн гүйлгээ:		
Орлогын татварын өмнөх ашиг (алдагдал)	2,226,460	3,251,061
Орлого, зардлын тохируулга:	(5,118,888)	(8,038,561)
Эрсдэлийн сангийн зардал (+)	1,147,198	1,609,528
Элэгдэл, хорогдлын зардал (+)	240,347	452,421
Хуримтлуулсан хүүгийн орлого (-)	(22,815,061)	(22,964,240)
Хуримтлуулсан хүүгийн зардал (+)	16,275,430	12,867,911
Хөрөнгө данснаас хассаны олз (-), гарз (+)	33,198	(4,181)
Хөрөнгө, өр төлбөрийн өөрчлөлтийн тохируулга:	17,804,708	22,280,002
Банк, санхүүгийн байгууллагад байршуулсан хөрөнгийн өсөлт (-), бууралт (+)	(2,635,390)	15,109,448
Арилжааны үнэт цаасны өсөлт (-), бууралт (+)	(32,710,327)	(738,074)
Зээлийн өсөлт (-), бууралт (+)	14,223,317	2,635,379
Бусад санхүүгийн хөрөнгийн өсөлт (-), бууралт (+)	(576,652)	264,559
Бусад санхүүгийн бус хөрөнгийн өсөлт (-), бууралт (+)	335,798	8,618,445
Харилцах, хадгаламжийн өсөлт (+), бууралт (-)	18,119,882	(2,654,690)
Банк, санхүүгийн байгууллагаас татсан эх үүсвэрийн өсөлт (+), бууралт (-)	20,723,289	(978,375)
Бусад санхүүгийн өр төлбөрийн өсөлт (+), бууралт (-)	344,736	23,310
Бусад санхүүгийн бус өр төлбөрийн өсөлт (+), бууралт (-)	(19,946)	-
Бусад тохируулга:	1,688,911	1,087,765
Авсан хүү (+)	17,582,494	14,438,548
Төлсөн хүү (-)	(15,863,556)	(12,990,789)
Орлогын татварын төлөлт (-)	(30,027)	(1,078)
Эрсдэлийн сангаас хаасан зээл, авлага (-)	-	(358,916)
Үндсэн үйл ажиллагааны цэвэр мөнгөн гүйлгээний дүн	16,601,191	18,580,267
Хөрөнгө оруулалтын үйл ажиллагааны мөнгөн гүйлгээ:		
Мөнгөн орлогын дүн (+)	282,640	8,806
Үндсэн хөрөнгө борлуулсны орлого	282,640	8,806
Биет бус хөрөнгө борлуулсны орлого		
Хөрөнгө оруулалтын зориулалттай хөрөнгө борлуулсны орлого		
Мөнгөн зарлагын дүн (-)	(10,065,807)	(408,510)
Үндсэн хөрөнгө олж эзэмшихэд төлсөн	(10,038,466)	(383,147)
Биет бус хөрөнгө олж эзэмшихэд төлсөн	(27,342)	(25,363)
Хөрөнгө оруулалтын үйл ажиллагааны цэвэр мөнгөн гүйлгээний дүн	(9,783,167)	(399,704)
Санхүүгийн үйл ажиллагааны мөнгөн гүйлгээ:		
Санхүүгийн үйл ажиллагааны цэвэр мөнгөн гүйлгээний дүн	-	-
Бүх цэвэр мөнгөн гүйлгээ	6,818,023	18,180,563
Мөнгө ба түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	39,092,392	20,911,829
Мөнгө ба түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	45,910,415	39,092,392

Энэхүү мөнгөн гүйлгээний тайланг тодруулгуудын хамт унших бөгөөд 10-аас 51 дүгээр хуудсан дах санхүүгийн тайлангийн нэг хэсгийг бүрдүүлнэ.